

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2024. február 22.*

„Előzetes döntéshozatal – Közegészségügy – A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok – 1069/2009/EK rendelet – Engedély – A 24. cikk (1) bekezdésének i) pontja – Az »állati melléktermékek tárolásának« fogalma – A szállítási művelet legfeljebb nyolc órán át tartó megszakítása”

A C-85/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (Szász-Anhalt tartomány közigazgatási felsőbbírósága, Németország) a Bírósághoz 2023. február 15-én érkezett, 2023. január 24-i határozatával terjesztett elő

a **Landkreis Jerichower Land**

és

az **A.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök, J. Passer (előadó) és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az A. képviseletében J. Hagmann Rechtsanwalt,
- a görög kormány képviseletében E. Leftheriotou és A.-E. Vasilopoulou, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviselőjében B. Hofstötter és G. Koleva, meghatalmazotti minőségben, tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (állati melléktermékekre vonatkozó rendelet) (HL 2009. L 300., 1. o.; helyesbítések: HL 2012. L 216., 3. o., HL 2014. L 348., 31. o.) 24. cikke (1) bekezdése i) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Landkreis Jerichower Land (Jerichower Land-i járás, Németország) és a német jog szerinti A. társaság között az utóbbi számára állati melléktermékeket tartalmazó szállítótartályoknak az egyik raktárában történő tárolásának megtiltása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 1069/2009 rendelet (1), (2), (5), (6), (11) és (36) preambulumbekkezdése értelmében:
  - „(1) A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékek köz- és állategészségügyi kockázattal járhatnak. A ragadós száj- és körömfájás járvány kitörése, a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak, mint például a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalmának (BSE) terjedése, vagy a takarmányokban előforduló dioxin miatt előforduló válsághelyzetek megmutatták, hogy milyen következményekkel jár a köz- és az állategészségügyre, valamint az élelmiszer- és takarmánylánc biztonságára és a fogyasztói bizalomra nézve, ha bizonyos állati melléktermékeket szakszerűtlenül használnak fel. Ezenfelül ezek a válsághelyzetek messzemenőig kedvezőtlen hatással lehetnek a társadalom egészére, mivel hatással vannak a gazdálkodók és az érintett gazdasági ágazatok gazdasági-társadalmi helyzetére, valamint az állati eredetű termékek iránti fogyasztói bizalomra. A járványkitörések negatív környezeti következményekkel járhatnak mind az ártalmatlanítással kapcsolatban felmerülő problémák miatt, mind pedig a biodiverzitás tekintetében.
  - (2) Állati melléktermékek főként az emberi fogyasztásra szánt állatok levágásakor keletkeznek, az állati eredetű termékek, például tejtermékek előállításakor, valamint az elhullott állatok ártalmatlanítása és a járványvédelmi intézkedések következtében. Forrásuktól függetlenül kockázatot jelenthetnek az emberi és az állati egészségre és a környezetre. Ezt a kockázatot ennek megfelelően csökkenteni kell azáltal, hogy ezeket a termékeket a biztonságos ártalmatlanítás felé irányítják, vagy az egészségügyi kockázatokat mérséklő, szigorú feltételek mellett használják fel további célokra.

[...]

- (5) Az állati melléktermék gyűjtésével, szállításával, kezelésével, megmunkálásával, átdolgozásával, feldolgozásával, tárolásával, forgalomba hozatalával, értékesítésével, ártalmatlanításával és felhasználásával kapcsolatos közösségi egészségügyi szabályokat következetes és átfogó keretben kell meghatározni.
- (6) Ezeknek az általános szabályoknak arányban kell állniuk azokkal a köz- vagy állategészségügyi kockázatokkal, amelyek az állati melléktermékek üzemeltetők általi kezelése során a feldolgozási lánc különböző szakaszaiban az összegyűjtéstől a felhasználásig vagy ártalmatlanításig fennállnak. A szabályok meghozatalakor tekintetbe kell venni az e műveletek végrehajtása alatt fennálló környezeti kockázatokat is. A közösségi jogi keretnek adott esetben tartalmaznia kell az állati melléktermékek forgalomba hozatalára, ezen belül Közösségen belüli kereskedelmére és behozatalára vonatkozó egészségügyi szabályokat is.

[...]

- (11) [...] Világosan meg kell fogalmazni az állati melléktermékekre vonatkozó szabályok fő célkitűzéseit, nevezetesen a köz- és állategészségügyi kockázatok ellenőrzését, valamint az élelmiszer- és takarmánylánc biztonságának védelmét. E rendelet rendelkezéseinek az a célja, hogy elősegítsék e célok megvalósítását.

[...]

- (36) Az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [(HL 2002. L 31., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15.fejezet, 6. kötet, 463. o.; helyesbítések: HL 2014. L 327., 9. o.; HL 2016. L 11., 19. o.)] elfogadását követően hatályba lépő más jogszabályok, nevezetesen az élelmiszer-higiéniáról szóló, 2004. április 29-i 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [(HL 2004. L 139, 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13.fejezet, 34. kötet, 319. o.)], valamint a[z állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i] 853/2004/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendelet [(HL 2004. L 139., 55. o.)] és a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról szóló, 2005. január 12-i 183/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [HL 2005. L 35., 1. o.; helyesbítés: HL 2013. L 160., 16. o.)] értelmében, amelyeket kiegészít az [a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírásokról szóló, 2002. október 3-i] 1774/2002/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendelet [HL 2002. L 273., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 37. kötet, 92. o.)], a köz- és állat-egészségügy védelmére meghozott közösségi jogszabályok betartása elsősorban az élelmiszer-ipari és takarmányipari vállalkozók feladata. Az említett jogszabályoknak megfelelően elsősorban az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységeket végrehajtó vállalkozó felelős azért, hogy e rendelet előírásait betartsák. E kötelezettséget pontosan meg kell állapítani és részletesen ki kell fejteni a nyomon követhetőséget biztosító eszközök – így például az elkülönített gyűjtés és az állati melléktermékek továbbítása – tekintetében. [...]"

4 Az 1069/2009 rendelet „Tárgy” című 1. cikke értelmében:

„Ez a rendelet köz- és állategészségügyi szabályokat állapít meg az állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre az ezekhez a termékekhez kapcsolódó köz- és állategészségügyi kockázatok

megelőzése és minimális mértékűre csökkentése, valamint különösen az élelmiszer- és takarmánylánc biztonságának védelme érdekében.”

5 E rendelet 3. cikke a következőképpen szól:

„E rendelet alkalmazásában:

1. »állati melléktermékek«: állatok teljes teste vagy testrészei, állati eredetű termékek, vagy más, állatokból nyert termékek, amelyeket nem emberi fogyasztásra szántak, beleértve a petesejteket, embriókat és a spermát is;
2. »állati melléktermékekből származó termékek«: állati melléktermékek egy- vagy többlépéses kezelésével, átalakításával vagy feldolgozásával kapott termékek;

[...]

11. »üzemeltető«: az a természetes vagy jogi személy, aki állati melléktermék vagy abból származó termék tényleges felügyeletét végzi, beleértve a fuvarozókat, kereskedőket és felhasználókat is;

[...]

13. »létesítmény« vagy »üzem«: állati melléktermékek vagy azokból származó termékek kezelését magában foglaló tevékenységet végző hely, kivéve a halászhajókat;

[...]”

6 Az említett rendeletnek „Az előállítási lánc kiindulási pontja és a kötelezettségek” című 4. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amint az üzemeltetők az e rendelet hatálya alá tartozó állati melléktermékeket vagy azokból származó termékeket hoznak létre, azonosítják őket és biztosítják, hogy e termékeket e rendeletnek megfelelően kezeljék (kiindulási pont).

(2) Az üzemeltetők biztosítják, hogy az ellenőrzésük alatt álló vállalkozásban történő gyűjtés, szállítás, kezelés, megmunkálás, átdolgozás, feldolgozás, tárolás, forgalomba hozatal, értékesítés, felhasználás és ártalmatlanítás összes szakaszában az állati melléktermékek és az azokból származó termékek megfeleljenek az üzemeltető tevékenységére vonatkozó, e rendeletben meghatározott előírásoknak.”

7 Az 1069/2009 rendelet „Az állati melléktermékek és az azokból származó termékek kategorizálása” című 7. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Az állati melléktermékeket a 8., 9., és 10. cikkben foglalt listákkal összhangban specifikus kategóriákba kell csoportosítani, amelyek tükrözik az említett állati melléktermékek jelentette köz- és állategészségügyi kockázatok mértékét.”

8 E rendelet „3. kategóriába tartozó anyagokra” vonatkozó 10. cikkének szövege a következő:

„A 3. kategóriába tartozó anyagok közé az alábbi állati melléktermékek tartoznak:

- a) hasított testek, illetve vadon élő állatok esetében leölt állatok teste és azok részei, amelyek a közösségi jogszabályok értelmében emberi fogyasztásra alkalmasak, de amelyeket kereskedelmi okokból nem emberi fogyasztásra szánnak;
- b) hasított testek és a vágóhídon levágott és a levágás előtti vizsgálatot követően emberi fogyasztásra alkalmasnak ítélt állatokból származó következő részek, vagy a közösségi jogszabályokkal összhangban emberi fogyasztás céljából elejtett vadon élő állatok teste vagy az azokból származó következő részek:
  - i. olyan hasított testek, vagy állati testek és annak részei, amelyeket a közösségi jogszabályokkal összhangban emberi fogyasztásra alkalmatlannak minősítettek, de amelyek nem mutatták emberre vagy állatra átvihető betegség tünetét;
  - ii. baromfifej;
  - iii. az alábbi állatokból származó nyersbőr és irha, beleértve azok vágási melléktermékeit és a belőlük származó hasított bőrt, a szarvakat és lábakat, beleértve az ujjperceket, az elülső és a hátsó lábtő-, valamint lábközépcsontokat:
    - minden állat, kivéve a [fertőző szivacsos agyvelőbántalmak]-vizsgálatot igénylő kérődzőket, és
    - azok a kérődzők, amelyek vizsgálata negatív eredményt mutatott a [az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 22-i] 999/2001/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendelet [(HL 2001. L 147., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 289. o.)] 6. cikkének (1) bekezdése értelmében;
  - iv. sertéssörte;
  - v. tollak;

[...]”

9 Az 1069/2009 rendeletnek „A 3. kategóriába tartozó anyagok ártalmatlanítása és fel használása” című 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A 3. kategóriába tartozó anyagokat:

[...]

- d) feldolgozzák, kivéve azon 3. kategóriába tartozó anyagokat, amelyek bomlás, vagy állagromlás következtében módosultak és e termék révén elfogadhatatlan köz- vagy állategészségügyi kockázatot jelentenek, és az alábbiakra használják fel:
  - i. a prémes állatok kivételével haszonállatok takarmányának előállítására, amelyeket a 31. cikkel összhangban hoznak forgalomba, kivéve a 10. cikk n), o) és p) pontjában említett anyagok esetében;

[...]”

10 E rendeletnek „[a]z üzemeltetők kötelezettségeire” vonatkozó II. címe tartalmazza a rendelet 21–43. cikkét.

11 Az említett rendelet „Összegyűjtés, és kategóriába sorolás szempontjából történő azonosítás és szállítás” című 21. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Az üzemeltetők az állati melléktermékeket indokolatlan késedelem nélkül, a köz- és állategészségügyi kockázatokat megelőző feltételek mellett összegyűjtik, azonosítják és szállítják.”

12 Ugyanezen rendelet „Létesítmények vagy üzemek engedélyezése” címet viselő 24. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Az üzemeltetők gondoskodnak arról, hogy az ellenőrzésük alatt álló létesítményeket vagy üzemeket az illetékes hatóság engedélyezze, amennyiben az ilyen létesítmények vagy üzemek az alábbi tevékenységek közül egy vagy több tevékenységben részt vesznek:

[...]

i) állati melléktermékek tárolása;

[...]

13 Az 1069/2009 rendelet 54. cikkének első bekezdése szerint:

„Az [1774/2002] rendelet 2011. március 4-én hatályát veszti.”

14 Az 1069/2009 rendelet „Átmeneti intézkedések” című 55. cikkének szövege a következő:

„A 2011. március 4. előtt az [1774/2002] rendelettel összhangban engedélyezett vagy nyilvántartásba vett létesítményeket, felhasználókat úgy kell tekinteni, mint amelyeket e rendelettel összhangban engedélyeztek vagy vettek nyilvántartásba.”

A német jog

15 A 2004. január 25-i Tierische Nebenprodukte-Beseitigungsgesetz (az állati melléktermékek ártalmatlanításáról szóló törvény) (BGB1. 2004. I, 82. o.) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: TierNebG) 1. §-a a következőképpen rendelkezik:

„E törvény az [1069/2009] rendelet, valamint a Közösség vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó, e rendelet alapján vagy végrehajtása keretében elfogadott jogi aktusainak végrehajtására irányul.”

16 A TierNebG 12. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) Az 1. §-ban említett, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusok rendelkezéseinek tiszteletben tartását, a jelen törvény rendelkezéseinek és az e törvény alapján elfogadott rendeletek rendelkezéseinek, valamint az 1. §-ban említett, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusoknak, a jelen törvénynek vagy az e törvény alapján elfogadott rendeletnek megfelelően kibocsátott végrehajtható végzések tiszteletben tartását az illetékes hatóság ellenőrzi [...]

(2) Az illetékes hatóság eseti alapon meghozhatja a jelen törvény 1. §-ában említett közvetlenül alkalmazandó jogi aktusok rendelkezéseinek, valamint az annak alapján elfogadott rendeletek rendelkezéseinek tiszteletben tartásához szükséges kényszerítő intézkedéseket. E rendelkezés az [1069/2009 rendelet] 23. cikkében említett nyilvántartásba vételt, illetve az [1069/2009 rendelet] 24. cikkében említett engedély megadását követően is alkalmazandó.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 17 2004. november 10-én A. engedélyt kapott a 3. kategóriába tartozó állati melléktermékeket feldolgozó, A városában található üzemére az 1774/2002 rendelet 17. cikke alapján, amely előírta, hogy a 3. kategóriába tartozó feldolgozóüzemeknek ilyen engedélyt kell beszerezniük.
- 18 2016-ban az A. által B városában üzemeltetett raktárban végzett ellenőrzés során a Jerichower Land-i járás tisztviselői megállapították, hogy az 1069/2009 rendelet 10. cikke szerinti 3. kategóriába tartozó hasított testhulladékot és állati húsmaradványokat tartalmazó szállítási konténereket helyeztek el egy hűtőberendezéssel felszerelt félpótkocsiba. Azt is megállapították, hogy néhány hasított test bomlásban van, hogy a raktár padlóját a konténerekből származó, léglárvákat tartalmazó folyadék borítja, és hogy a raktár sarkaiban egerek és patkányok ürülékei találhatóak.
- 19 A Jerichower Land-i járás tisztviselői megállapították, hogy a 3. kategóriába tartozó anyagok szállítása és tárolása a következőképpen történt. Először is a konténereket a gyártóktól begyűjtötték, és öt járművel szállították a B városában található raktárba. Ezt követően e raktáron belül a konténereket közvetlenül a hűtős félpótkocsiba tették, anélkül hogy tartalmukat kezelték volna. A konténerek így a félpótkocsiban általában két óráig maradtak, amely időtartam azonban bizonyos különleges esetekben elérhette a nyolc órát. Az összes szállító konténer összegyűjtését követően azokat egy hűtős félpótkocsival felszerelt teherautóval szállították az A. által A városában üzemeltetett feldolgozóüzembe. Ami azokat a konténereket illeti, amelyek nem voltak szigeteltek, legtöbb esetben hagyományos hulladéktartályokról (240 liter) és úgynevezett Eurobox hulladékkonténerekről (600 liter) volt szó.
- 20 A TierNebG 12. §-ának (2) bekezdése alapján hozott 2017. január 4-i határozatával a Jerichower Land-i járás megtiltotta A. számára, hogy B városában állati melléktermékeket tároljon, azzal az indokkal, hogy e társaság nem rendelkezett az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében vett engedéllyel.
- 21 Az e határozattal szemben benyújtott eredménytelen panaszt követően A. keresetet indított a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság, Németország) előtt. E bíróság azzal az indokkal semmisítette meg az említett határozatot, hogy valamely szállítási művelet rövid távú megszakítása, anélkül hogy e megszakítás kiürítési művelethez vagy konténerváltáshoz kapcsolódna, nem minősíthető az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében vett „állati melléktermékek tárolásának”.
- 22 Jerichower Land-i járás fellebbezést nyújtott be a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) ítéletével szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, az Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (Szász-Anhalt tartomány legfelsőbb közigazgatási bírósága, Németország).

- 23 E bíróság szerint az alapjogvita kimenetele az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontjában említett „tárolás” fogalmának értelmezésétől függ, mivel a 2017. január 4-i határozat, amellyel e eljárás megtiltotta A.-nak, hogy B városában állati melléktermékeket tároljon, azon a tényen alapult, hogy a tehergépjárművek által szállított állati melléktermékeket tartalmazó konténereket néhány óráig e raktárban helyezték el.
- 24 E körülmények között az Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (Szász-Anhalt tartomány közigazgatási felsőbbírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az [...] [1069/2009] rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontját, hogy a »tárolás« fogalma magában foglalja a szállítási művelet olyan megszakítását, amelynek során a 3. kategóriába tartozó állati melléktermékeket tartalmazó tartályokat egy másik szállítójárműre rakják át, és ott anélkül, hogy az anyagot kezelnék vagy más tartályokba töltenék át, néhány – legfeljebb nyolc – órára elhelyezik, mielőtt tovább szállítják egy feldolgozóüzembe?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 25 Egyetlen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével az Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (Szász-Anhalt tartomány közigazgatási felsőbbírósága, Németország) azt kívánja megtudni, hogy az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a „tárolás” e rendelkezésben említett fogalma magában foglalja a szállítási művelet néhány órát meg nem haladó, legfeljebb nyolc óráig tartó megszakítását, amelynek során a 3. kategóriába tartozó állati melléktermékeket tartalmazó szállítótartályokat egy másik szállítójárműre rakják át, mielőtt azokat a feldolgozó létesítménybe szállítanák, anélkül hogy ezeket az állati melléktermékeket a megszakítás alatt kezelnék vagy más tartályokba töltenék át.
- 26 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1069/2009 rendelet az állati melléktermékeket az általuk a közegészségre és az állatok egészségére jelentett kockázat szintje alapján három konkrét (1., 2. és 3. számú) kategóriába sorolja. Konkrétan a 3. kategóriába tartoznak azok az anyagok, amelyeket az uniós jogalkotó alacsony kockázatúnak minősített, míg az 1. és 2. kategóriába tartozó anyagok nagy kockázatot jelentenek a közegészségre és az állati egészségre, az 1. kategóriába tartozó anyagok pedig a legnagyobb kockázatot jelentő anyagok (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i Toropet ítélet, C-836/19, EU:C:2021:668, 41. pont).
- 27 E rendelet 24. cikkének (1) bekezdését, amely a létesítmények vagy üzemek e cikkben említett valamely tevékenységet – amelyek között szerepel az i) pontban az állati melléktermékek tárolása – végző üzemeltetői számára engedélykötelezettséget ír elő, nem kell alkalmazni a melléktermékekre vonatkozó szállítási tevékenységre (lásd ebben az értelemben: 2019. május 23-i ReFood ítélet, C-634/17, EU:C:2019:443, 42. pont).
- 28 Tekintettel arra, hogy az alapeljárás alperese nem rendelkezik ilyen engedéllyel az általa B városában üzemeltetett raktár tekintetében, a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdés arra vonatkozik, hogy az olyan szállítási tevékenység megszakítását, mint amelyről az alapügyben szó van, úgy kell-e tekinteni, mint amely e szállítás részét képezi, és az ezért nem engedélyköteles, vagy pedig az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében vett „raktározás” fogalma alá tartozik.

- 29 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e rendelet nem határozza meg e fogalmat, és az említett rendelet 24. cikke (1) bekezdése i) pontjának szövege önmagában nem teszi lehetővé annak egyértelmű értelmezését.
- 30 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az említett rendelkezés részét képezi (2021. november 23-i IS [Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés jogellenessége] ítélet, C-564/19, EU:C:2021:949, 104. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Azon szövegkörnyezetet illetően, amelybe az 1069/2009 rendelet 24. cikke illeszkedik, meg kell jegyezni, hogy e rendelet 4. cikke (1) és (2) bekezdésének megfelelően az e rendelet hatálya alá tartozó állati melléktermékeket vagy azokból származó termékeket előállító üzemeltetők feladata annak biztosítása, hogy ezen állati melléktermékek az említett állati melléktermékek gyűjtésének, szállításának, kezelésének, megmunkálásának, átdolgozásának, feldolgozásának, tárolásának, forgalomba hozatalának, értékesítésének, felhasználásának és ártalmatlanításának valamennyi szakaszában megfeleljenek az említett rendelet szabályainak (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i Toropet ítélet, C-836/19, EU:C:2021:668, 55. pont).
- 32 Ezenkívül azt is hangsúlyozni kell, hogy az 1069/2009 rendelet – a (36) preambulumbekzdésének megfelelően – az üzemeltetők elsődleges felelősségét írja elő annak biztosítása érdekében, hogy e rendelet követelményeit a közegészség és az állati egészség védelme érdekében tiszteletben tartásák. E tekintetben az üzemeltetőknek az állati melléktermékek kezelése során tiszteletben kell tartaniuk az említett rendeletnek a tevékenységeikre vonatkozó követelményeit (2021. szeptember 2-i Toropet ítélet, C-836/19, EU:C:2021:668, 56. pont).
- 33 Egyébiránt az 1069/2009 rendelet 21. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy az üzemeltetők az állati melléktermékeket „indokolatlan késedelem nélkül” olyan feltételek mellett szállítsák, amelyek kizárják a köz- és állategészségügyi kockázatokat. Bár ez a rendelet főszabály szerint nem zárja ki a szállítás megszakításának lehetőségét, megtiltja a szállítás túlzott időtartamát.
- 34 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy először is az alapügyben szóban forgó tevékenységekre a szállítási tevékenység megszakítása alatt kerül sor, és azok nem képezik részét a közúti, illetve mozgó járművön végzett szállításnak, hanem azokat egy raktárban végzik. Ezenkívül a 3. kategóriába tartozó anyagok rendszeresen, szervezett és tervezett módon található meg az alapeljárás alperesének helyiségeiben, mégpedig az alperes tudatos döntése miatt, nem pedig a szállítási folyamat előre nem látható megszakítása vagy a járművezető jogszabályban előírt pihenőidejének tiszteletben tartására irányuló megszakítás miatt. Végül az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben leírt körülmények nemcsak arra utalnak, hogy a raktárban való elhelyezés gyakori, hanem arra is, hogy az alapeljárás alperese nem vezetett be eljárásokat a fertőzések megelőzésére és a helyszínek rendszeres tisztítására, ami kockázatot jelenthet az élelmiszer- és takarmánylánc biztonságára nézve.
- 35 Ami az állati melléktermékekre vonatkozó szabályozás által követett fő célkitűzéseket illeti, az 1069/2009 rendelet 1. cikkéből, valamint (2), (5), (6) és (11) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy e célok a közegészséget és az állati egészséget érintő kockázatok megfelelő ellenőrzés alatt tartása, az emberi és állati élelmiszerlánc biztonságosságának fenntartása, valamint az egészségügyi szabályok olyan koherens és komplex keretének kialakítása, amely arányos azokkal

az egészségügyi kockázatokkal, amelyeket az állati melléktermékek üzemeltetők általi kezelése a begyűjtésüktől a felhasználásukig vagy ártalmatlanításukig terjedő láncolat különböző szakaszaiban felvet (2021. szeptember 2-i Toropet ítélet, C-836/19, EU:C:2021:668, 52. pont).

- 36 Ebből következik, hogy az uniós jogalkotó szándéka az volt, hogy az állati melléktermékek hasznosítási folyamatának egésze során megfelelően és arányosan ellenőrzés alatt tartsák a közegészségre és az állati egészségre jelentett kockázatokat (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i Toropet ítélet, C-836/19, EU:C:2021:668, 53. pont).
- 37 Ily módon a „raktározásnak” az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében vett fogalmát úgy kell tekinteni, mint amely magában foglalja az állati melléktermékek szállításának megszakítását és azoknak egy másik szállítójárműbe történő átrakását, valamint azok ideiglenes tárolás céljából történő esetleges kirakodását annak érdekében, hogy azokat ezt követően további feldolgozás céljából más létesítményekbe szállítsák. Ebből következik, hogy az ilyen műveleteket végző raktár üzemeltetőjének az e rendelet 24. cikke szerinti engedéllyel kell rendelkeznie.
- 38 Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1069/2009 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének i) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „tárolás” e rendelkezésben említett fogalma magában foglalja a szállítási művelet néhány órát meg nem haladó, legfeljebb nyolc óráig tartó megszakítását, amelynek során a 3. kategóriába tartozó állati melléktermékeket tartalmazó szállítótartályokat egy másik szállítójárműre rakják át, mielőtt azokat a feldolgozó létesítménybe szállítanák, anélkül hogy ezeket az állati melléktermékeket a megszakítás alatt kezelnék vagy más tartályokba töltenék át.

A költségekről

- 39 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (állati melléktermékekre vonatkozó rendelet) 24. cikke (1) bekezdésének i) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

a „tárolás” e rendelkezésben említett fogalma magában foglalja a szállítási művelet néhány órát meg nem haladó, legfeljebb nyolc óráig tartó megszakítását, amelynek során a 3. kategóriába tartozó állati melléktermékeket tartalmazó szállítótartályokat egy másik szállítójárműre rakják át, mielőtt azokat a feldolgozó létesítménybe szállítanák, anélkül hogy ezeket az állati melléktermékeket a megszakítás alatt kezelnék vagy más tartályokba töltenék át.

Aláírások